Komunizm na wesoło i inne miniatury

Wilek Markiewicz *(1930-2014)*

Wilek Markiewicz, Toronto, rys. ołówkiem, własność prywatna, obraz podarowany przez Wilka Markiewicza Joannie Sokołowskiej-Gwizdka

Komunizm na wesoło

1. Wszedłem do porządnej knajpy w Warszawie. Paru bywalców stało przy barze. Rozglądam się – gdzie tu obsługa? Ktoś mi odpowiada: – To już nie te czasy! – Więc gdzie mam zamawiać?

Kierują mnie do końca lokalu i tam się dołączyłem do

wyczekującej grupy. W końcu okienko w ścianie się otwiera i ukazuje się duża taca wypełniona kuflami piwa, jak wodą, bez pianki. Widocznie długo stało. Okienko się zamyka i między obecnymi rozpoczyna się walka o szklanki. Jakaś kobieta łapie mnie za przegub ręki, ale utrzymałem szklankę. Było to jedno z najlepszych piw jakie piłem, mimo tak nieapetycznego wyglądu. Postawiłem na tacę pustą szklankę i teraz nastąpiła dla mnie zagadka: komu zapłacić i ile? Ludzie wokół mnie zniknęli, nie miałem kogo zapytać. Stałem i czekałem, w końcu pozostawiłem garść monet na tacy, nie wiedząc, czy to za mało, czy za dużo i wyszedłem z nadzieją, że nikt za mną nie podąża.

2. Usiadłem przy stoliku w samoobsługowej kafeterii. Nie było papierowych serwetek, widocznie nie było na rynku, lecz sumienny menadżer poustawiał na stoliku plik sztywnych kartonów, pokrojonych mniej – więcej na miarę serwetek. Nie było czym czyścić rąk, najwyżej można się było nimi poskrobać.

3. Tego nie sprawdzałem lecz usłyszałem z miarodajnych źródeł: W jakiejś fabryce, otwarta przestrzeń była zastawiona wielkimi drewnianymi pakami. Nie było na nich napisu i zawartość musiała być ciężka, gdyż paki powoli wgłębiały się w miękki grunt. Czas mijał i paki z anonimową zawartością wgłębiały się coraz bardziej, aż praktycznie znikły. W końcu buldożery wyrównały teren żwirem i może do dzisiaj stoją zagrzebane ze swoją tajemniczą zawartością.

Wilek Markiewicz, Madryt

Miłosierdzie

Małe dziewczynki szły w szeregu ulicą na peryferiach Paryża, jednako odziane, najwidoczniej z sierocińca, gdyż były za małe na szkołę. Chodziły dziarsko, jak na ich wiek, gwarząc sobie wesoło. Gdy orszak mnie minął, po chwili zdałem sobie sprawę, że jedna z „dziewczynek” była starą kobietą, karliczką, cofniętą umysłowo! Była najwidoczniej dobrze zintegrowana, ani ona ani dzieci nie zdawały sobie sprawy z różnicy. Pojęcie czasu dla niej

nie istniało. Pogratulowałem w duchu prowadzącym je zakonnicom za serce, inteligencję i subtelność z jaką potrafiły jej osłodzić ostatnie lata życia.

*

Ta historia pochodzi ze szkoły w Madrycie za czasów frankistowskich. Nauczyciel, jezuita (gdyż wtedy szkoły były prowadzone przez duchownych), zapytał dwóch uczniów – braci, jak to jest możliwe, że różnica wieku między nimi wynosi tylko pięć miesięcy. – Czy jest to pomyłka? – Nie, jeden z nas jest zaadoptowany (powiedzieli gwarowo: „przygarnięty”), tylko nie wiemy który! – Nauczyciel wysłał rodzicom listem gratulacje.

*

Na nocnej zmianie, siostra szpitalna o zdeformowanej twarzy, przy wejściu i wyjściu z sali obdarzyła końskim uśmiechem umierającą pacjentkę, która nie mogła tego zauważyć. To było pozdrowienie od bezdennej otchłani do bezdennej otchłani, to była miłość.

*

Dworzak w szpitalu

Gdy przyjechałem do Kanady, pracowałem przez pewien czas w torontońskim szpitalu jako pomocnik pielęgniarski (orderly). My, nowi „orderlies," otrzymaliśmy małą broszurę powiadamiającą nas o naszych obowiązkach, która rozpoczynała się poetyckim zdaniem: „nie jesteś drzewem – bądź krzakiem". Od początku więc wskazano nam nasze miejsce. Byliśmy przeważnie nowoprzybyłymi imigrantami przeróżnej narodowości. Pomocnicy pielęgniarscy i sprzątacze dzielili szatnie w ciemnej, chłodnej suterynie. Jednego ranka, gdy się przebieraliśmy, ktoś zaśpiewał mocnym barytonem fragment „Nowego Świata" Dworzaka. Odśpiewałem, skompletowałem fragment i on zareagował: „rozumiemy się!" Jest powiedzenie francuskie: „na wyżynach, gdzie szybują duchy". W tym wypadku duchy spotkały się „na nizinach".

Wilek Markiewicz, Obrazek paryski

Wiliam Markiewicz, urodzony w Krakowie, ukończył nauki biologiczne na Uniwersytecie w Genewie. Mieszkał w Paryżu i Hiszpanii, a od 1970 roku w Toronto. Redaktor kolumny etnicznej w „Toronto Sun" 1971 – 85. Wydawca i redaktor „Kuriera Polsko-Kanadyjskiego 1972–86. Współpracownik „Canadian Political News & Life" 1988–89. Dziennikarz francuskiego pisma „Voir" w Szwajcarii, oraz „Courier Sud" (Toronto), „Correo Hispano – Americano" (Toronto), „Latino" (Toronto), współpracownik „Głosu Polskiego" i „Związkowca" (Toronto). Jako artysta malarz prezentował swoje prace na

wystawach zbiorowych i indywidualnych m in. w Toronto (w Galerii Laurier na Dundas West, między Islington a Kipling) oraz we Francji, Kanadzie, USA, Wielkiej Brytanii, Włoszech. Zbiór aforyzmów Wiliama Markiewicza „Extracts of Existence" został wydany przez High Park Pages w Toronto. Książkę ilustrował sam autor. Niektóre rozdziały przetłumaczone na język polski ukazywały się w „Nowym Kurierze" w Toronto. W 2004 roku zbiór ten ukazał się w formie książkowej p.t. „Okruchy bytu" wydany przez wydawnictwo „Silcan House". Książka jest również ilustrowana przez autora. Na okładce znajdują się reprodukcje drzeworytów „Maska" i „Ewa". Projekt okładki i stron tytułowych – Zbigniew Stachniak. Wilek Markiewicz zmarł 16 listopada 2014 roku w Toronto, w wieku 84 lat.

Zobacz też:

> Filozof bytu

*

Komunizm na wesoło – dowcipy Ronalda Reagana: